

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ความตกลงเขตการลงทุนอาเซียน

ชื่อผู้เขียน : นางสาวกษมา มาลาวรรณ

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2544

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. รองศาสตราจารย์ สุมาลี วงษ์วิจิต ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ ดร. มัลลิกา พินิจจันทร์

จากภาวะการแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น ได้ส่งผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภูมิภาคอาเซียนอย่างมาก ดังนั้น การที่อาเซียนมีประเทศสมาชิกครบทั้ง 10 ประเทศ ซึ่งทำให้อาเซียนกลายเป็นตลาดใหญ่ และอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ การจัดตั้งเขตการลงทุนอาเซียน เพื่อเพิ่มความได้เปรียบในสภาพแวดล้อมทางการลงทุน อันจะช่วยดึงดูดการลงทุนทั้งจากในและนอกภูมิภาคอาเซียน จะส่งผลดีต่ออาเซียนและประเทศไทย ซึ่งนอกจากจะเป็นการขยายตลาดการลงทุนอาเซียนโดยรวม เพื่อชดเชยการสูญเสียส่วนแบ่งในตลาดโลก ซึ่งเป็นผลมาจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาคอื่น ๆ แล้ว การจัดตั้งเขตการลงทุนอาเซียนยังมีส่วนในการเสริมสร้างความแข็งแกร่งในภูมิภาคอาเซียน และส่งเสริมให้อาเซียนเป็นภูมิภาคการลงทุนที่มีประสิทธิภาพและมีความได้เปรียบในด้านการค้าและการลงทุนด้วย

เขตการลงทุนอาเซียน (AIA) เป็นการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน (ASEAN) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในอันที่จะเพิ่มการลงทุนในอาเซียนจากนักลงทุนทั้งในและนอกกลุ่มอาเซียน เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพของอุตสาหกรรมและภาคธุรกิจของอาเซียน โดยเฉพาะให้มีความได้เปรียบในด้านการ

ลงทุน โดยคำนึงถึงความแตกต่างในระดับการพัฒนาการและเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอาเซียนภายใต้กรอบความตกลงเขตการลงทุนอาเซียน (Framework Agreement on the ASEAN Investment Area – AIA Agreement) ซึ่งกำหนดพันธกรณีให้ประเทศสมาชิกอาเซียนเปิดเสรีอุตสาหกรรมและให้การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment – NT) ภายในปี ค.ศ.2010 สำหรับนักลงทุนอาเซียน และปี ค.ศ.2020 สำหรับนักลงทุนทั่วไป

ในการจัดตั้งเขตการลงทุนอาเซียนภายใต้กรอบความตกลงเขตการลงทุนอาเซียน เขตการลงทุนอาเซียน มีข้อจำกัดการระหว่างประเทศ ซึ่งจะมีสภาพบุคคลตามกฎหมายระหว่างประเทศ แต่เป็นเพียงองค์กรย่อยของอาเซียนเพื่อการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียน โดยจะต้องอยู่ภายใต้กรอบของ GATT และ WTO ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนส่วนใหญ่ต่างก็เป็นสมาชิกอยู่ โดยในการดำเนินการจัดตั้งเขตการลงทุนอาเซียนภายใต้กรอบความตกลงเขตการลงทุนอาเซียน ซึ่งเป็นความตกลงระหว่างประเทศที่มีค่าในทางกฎหมายระหว่างประเทศ อันส่งผลให้สามารถใช้บังคับกับทุกประเทศสมาชิกอาเซียนให้ต้องยอมรับในความตกลงดังกล่าว โดยให้มีผลใช้บังคับในดินแดนของตน

แต่ในทางปฏิบัติ การดำเนินการตามพันธกรณีของกรอบความตกลงเขตการลงทุนอาเซียนก็ประสบปัญหาบ้าง ทั้งปัญหาที่เกิดจากตัวกรอบความตกลงและปัญหาที่เกิดจากประเทศสมาชิกอาเซียนด้วยกัน ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนจะต้องแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อให้การจัดตั้งเขตการลงทุนอาเซียนบรรลุวัตถุประสงค์และเอื้อประโยชน์ทั้งในด้านการค้าและการลงทุนต่ออาเซียนและประเทศไทย

อย่างไรก็ตาม การจัดตั้งเขตการลงทุนอาเซียนอาจเกิดผลกระทบต่ออาเซียนและประเทศไทยบ้าง ซึ่งทำให้อาเซียนและประเทศไทยต้องพัฒนาตัวเองและปรับปรุงแก้ไขกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อให้สามารถรองรับการลงทุนที่จะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้การจัดตั้งเขตการลงทุนอาเซียนเกิดประโยชน์ต่ออาเซียนและประเทศไทยได้อย่างสูงสุดต่อไป